

VINOŘSKÝ FARNÍ ZPRAVODAJ

Advent a Vánoce 2015

Z obsahu:

- Co je to vlastně advent?
- POŘAD BOHOSLUŽEB
O VÁNOCÍCH VE VINOŘI
A V SATALICÍCH
- Adventní, vánoční
a novoroční program
- Z dějin farnosti:
dokončení seriálu
ing. Františka Filipa

Slovo úvodem

Co je to vlastně advent?

Na to lze odpovědět různě. Bez přemýšlení lze říci, že to vnímáme často jako nějaký převlek pro hektičnost, stres a kšeft, který je ozdoben levnými šablonami, na něž už stejně dávno nikdo nevěří. V mnohém to může být pravda, ale přesto to nevyjadřuje celou pravdu. Lze ovšem také zcela opačně říct, že advent je časem, v němž se uprostřed nevěřícího světa stává viditelným něco ze světla ztracené víry, jako bychom vnímali jeho odlesk.

Hvězdy vidíme ještě dlouho poté, co vyhasly, protože jejich původní světlo je stále na cestě k nám. Také každé tajemství si často uchovává něco z tepla a naděje pro ty, kteří už nedokážou věřit. Proto lze také říci, že advent je časem, v němž se mobilizuje dobro, které už bylo skoro zapomenuto, probouzí se ochota myslet na druhé a dobro jim prokazovat.

Francouzský spisovatel Julien Green vypráví, že v mládí, přestože si hověl v požitcích a odsuzoval církev, existovalo něco zvláštního: čas od času zašel do kostela s nepřiznanou touhou, aby se stal zázrak, který by jej rázem propustil na svobodu z jeho „vězení“. „Zázrak se nekonal,“ pokračuje Green ve své zprávě, „ale z dálky jsem vnímal jakousi zvláštní Přítomnost.“

To, co vypráví Julien Green o svém bouřlivém mládí, překvapivě připomíná zápas, kterému je, jak se zdá, vystavena naše doba. Projevuje se zde podoba moderního života, který nám na jedné straně připadá jako neodmyslitelný rys naší svobody, na druhé straně jej však chápeme jako otroctví, z něhož by nás měl vysvobodit nejlépe nějaký zázrak.

Ochota otevřít se tajemné Přítomnosti, pomalu ji přijímat, dovolit jí, aby do mě mohla pronikat,

to je to, co se děje v adventu – první záblesky světla v ještě tolik temné noci. Až se nám podaří sestoupit z trůnu své namyšlenosti, stane se to, o čem v Bibli žalmista říká, že srdce se pozvedne, nabere výšku a skrytá Boží přítomnost začne pronikat hlouběji do našeho zmateného života.

Advent není žádný náhlý div či zázrak. Bůh s námi jedná zcela lidsky, krok za krokem nás vede a čeká na nás. Dny adventu se podobají ti chému klepání na naše nitra, abychom se odvážili hledat tajemnou Boží přítomnost, která jediná může člověka opravdu osvobodit.

(podle Benedikta XVI.)

Advent, Vánoce a Nový rok

- **Adopce na dálku** – mimořádná sbírka na adoptivního chlapce bude v neděli 29. 11., budou se také prodávat přáníčka vyrobená dětmi a maminkami (od 1. neděle adventní budou v kostele na bočním oltáři), výtěžek je rovněž určen na Adopci na dálku.
- **Roráty se mší sv.** budou každou středu od 6:00 hod. ve farním kostele, večerní středeční mše sv. tudíž slouženy nebudou.
- **Adventní cesta pro děti** – krátký vstup, vedený pi. katechetkou M. Novákovou, bude vždy při nedělní mši sv.
- **Adventní koncerty** – budou vždy v neděli od 18:00 ve farním kostele, program viz plakát na protější straně. Výtěžek z dobrovolného vstupného bude věnován na opravu měchů kostelních varhan.

Výbor pro kulturu, sport a volnočasové aktivity
zastupitelstva MČ Praha-Vinohřady
a Výbor pro spolky a církve zastupitelstva MČ Praha-Vinohřady
ve spolupráci s římskokatolickou farností při kostele Povýšení sv. Kříže
v Praze-Vinohřady si vás dovolují pozvat na tradiční

Vinořský ADVENT

29.11. – 20.12. 2015

- 1** Adventní neděle 29. 11. 2015
14:00 ZAČÁTEK TRADIČNÍHO ADVENTNÍHO TRHU SE STYLOVÝM ZBOŽÍM A OBČERSTVENÍM
17:30 SLAVNOSTNÍ ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU NA VINOŘSKÉM NÁMĚSTÍ
18:00 KONCERT V KOSTELE POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE
Vystoupení dětí ze ZŠ Praha-Vinohřady pod vedením paní učitelky Michaely Králové
- 2** Adventní neděle 6. 12. 2015
18:00 KONCERT V KOSTELE POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE
Sváteční repertoár zpívají pěvecké sbory Kamarádi a Camerata (Veronika Dvořáčková Zofíková – sbormátr, Petra Jirůtková – klavír)
- 3** Adventní neděle 13. 12. 2015
18:00 KONCERT V KOSTELE POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE
Vystoupení dětského pěveckého sboru Rolnička Praha s uměleckým vedoucím Karlem Vöglerem
- 4** Adventní neděle 20. 12. 2015
18:00 KONCERT V KOSTELE POVÝŠENÍ SV. KŘÍŽE
Vánoční hra se zpěvy v provedení souboru Lakomé Barky z Klecan (držitele ocenění Zlatý anděl v kategorii Alternativní hudba z r. 2005), scénář a režie Blanche Laurych

STĚDRÝ DEN 24. 12. 2015: BETLÉMSKÉ SVĚTLO V KOSTELE OD 13:00 DO 16:00

VSTUPNÉ NA ADVENTNÍ KONCERTY JE DOBROVOLNÉ

Výbor pro kulturu, sport a volnočasové aktivity zastupitelstva MČ Praha-Vinohřady

Výbor pro spolky a církve zastupitelstva MČ Praha-Vinohřady

● **Oslava svátku sv. Mikuláše pro děti** se bude konat v sobotu 5. 12. od 15:00 v Centru Maria-poli (bližší info viz plakáty).

● V úterý 8. prosince 2015 začne **Rok milosrdenství**, vyhlášený papežem Františkem. V Praze bude centrem chrám Nejsvětějšího Srdce Páně na Vinohradech. V naší farnosti bude konat pobožnost (litanie a zásvětná modlitba) vždy první pátek v měsíci po mši sv.

● **Duchovní obnova farnosti**, vedená P. Janem Houkalem, se bude konat v sobotu 12. 12. 2015 od 9:30 hod. v Betlémě nebo ve farním sále (dle počtu účastníků). Dopoledne budou dvě promluvy, v poledne malé občerstvení, pak třetí promluva a na závěr bude v kostele od 14:00 sloužena mše sv.

● **Tříkrálová sbírka** proběhne v úterý 5. 1. v rámci výuky náboženství a v neděli 10. 1. po mši sv. bude koledovat osm skupin. Sbírkou koordinují J. Obruča a M. Nováková, prosíme koledníky, aby se jim přihlásili co nejdříve.

Různé

● Upozorňujeme farníky na **možnost zakoupení Katolického týdeníku** (v kostele za lavicemi vedle farní knihovny).

● **Nakladatelství Návrat domů i letos nabízí své publikace**, budou k dispozici v kostele, bližší informace podá Alois Koláček.

● Maminky s malými dětmi se scházejí ve středu dopoledne. Jednou měsíčně se koná večerní společenství bez dětí. Informace: Zdeňka Vitámvásová, tel. 775 188 995.

Z dějin farnosti

V záříjovém Farním zpravodaji jsme historii vinořských duchovních ukončili jmenováním P. Zorko Šurmína výpomocným duchovním. Ve Vinoři působil od 22. ledna 1946 do 1. září 1947. P. Šurmín byl velmi aktivní a zanícený kněz a pod jeho vedením se náboženský život rychle rozvíjel. Satalická kaple byla po náletu opravena a zde i ve Kbelích byla od roku 1946 udělována svátost křtu. Byly zavedeny pravidelné bohoslužby a 9. 3. 1947 byla posvěcena Křížová cesta. Bohoslužby zabezpečovali ve Kbelích františkáni a ve všední dny vinořský duchovní. Byl vydáván také Farní oběžník. Ve farnosti byly obnoveny církevní slavnosti: Boží Tělo, poutě na Svatou Horu, Svatý Kopeček atd. Byl zpracován rozpočet na opravu kostela poškozeného po náletu na Květnou neděli v roce 1945, a to ve výši 250 000 Kčs. Od oficiálních orgánů se farnost pomoci nedočkala, a tak sbírkami mezi farníky bylo vybráno 23 335,- Kčs. Na krytinu, zdivo a fasádu již peníze nezbyly a opravy zůstaly na pozdější dobu. Vybraných prostředků bylo proto použito na opravu varhan, bohoslužebných rouch, zasklení oken a pořízení motoru k varhanám.

Od roku 1946 se ve Vinoři připravovala změna duchovní správy. Faru navštívil ThDr. Štěpán Trochta, tehdy ředitel Salesiánského ústavu v Kobylisích, ale spokojen nebyl, zejména kvůli neprovedeným opravám po náletu. Arcibiskupská konzistoř chtěla ve Vinoři zřídit Ústav pro pozdní povolání. Ústav byl nakonec zřízen v Mnišku pod Brdy. Přesto ale konzistoř rozhodla, že Vinoř bude patřit salesiánům. P. Šurmín vážně onemocněl a do Vínore byl poslán salesián P. Jan Krhut. Ten byl v červenci vystřídán P. Metodějem Hasilikem

a novosvětcem P. Augustýnem Holikem. Kanonicky salesiáni převzali vinořskou farnost k 1. 10. 1947.

Uvolněný P. Rudolf Dörner byl pověřen funkcí vicekancléře arcibiskupské konzistoře a dále zůstal farářem všemyslickým. V té době dostal také P. Z. Šurmín čsl. občanství a byl jmenován kaplanem ve Vrapicích a administrátorem v Dřevčicích. Přefazení P. Šurmína na jinou farnost znamenalo i konec zápisů do Pamětní knihy farní, které se až do dnešních dnů neobnovily.

P. Metoděj Hasilík byl ustanoven kaplanem v Chlumku u Luže, známém poutním místě Královéhradecké diecéze a vinořská farnost byla posílena P. Františkem Mikulíkem. Oba byli později zatčeni a odsunuti v souvislosti s likvidací řádů z 13. na 14. 4. 1950 (Akce K).

Krátký čas pak ve Vinoři zastupoval čákovický farář P. Václav Vrtaník. Ještě v roce 1950 nastoupil do Vinoře P. Václav Kačírek. Začínal ve Vinoři jako novokněz, později jako farář a vikář. Jeho působení zde trvalo až do října roku 1977. Patřil mezi nejoblíbenější kněze vinořské farnosti. Na faře mu patřily jen dvě místnosti, jinak zde byla školní družina, školní kuchyně a jídelna, školka. Bylo to období tvrdé proticírkevní politiky. P. Kačírek však měl tolik síly a nadšení, že všechny potíže překonyval a plnil naplno své kněžské poslání. Miloval duchovní hudbu, ve Vinoři často vystupovali přední umělci Národního divadla. Nelze nepřipomenout zajištění dvou zvonů pro kostel jako náhradu za zvony zrekvírované při 1. a 2. světové válce. Bylo rovněž potřeba dokončit opravu kostela po náletu z března 1945, ale nebyl dostatek financí, a tak farníci prováděli opravy sami. P. Kačírek zemřel náhle 7. října 1977 a je pochován ve své rodné farnosti v Mrtníku v okrese Beroun.

Krátce po smrti P. Václava Kačírka byl jmenován ve Vinoři administrátorem P. Karel Kroupa z nedalekých Jíren. Byla to již sedmá farnost, která mu byla přidělena. Zpočátku neměl ani auto a do farností jezdil na kole. Za obětavou a namáhavou práci v těchto časech mu byl udělen titul arcibiskupský notář a arciděkan a ke konci svého kněžského života byl jmenován nesidelním kanovníkem Kolegiální kapituly sv. Kosmy a Damiána ve Staré Boleslavi. Ve Vinoři působil dvacet tři let. Kostel po náletu v roce 1945 nebyl ještě opraven, fara byla v havarijním stavu, stropy hrozily zřícením a musely být podepřeny, protože zde byly soustředěny matricy farností. Za P. Karla Kroupy byla provedena generální oprava kostela, střechy, fasády a interiéru. Kostel byl tak připraven na primiční bohoslužbu P. ThMgr. Jaroslava Krajla. Opravy byly provedeny za finanční a organizační pomoci Magistrátu hl. m. Prahy, místního úřadu, místních firem a věřících. Protože v devadesátých letech byly z kostela odcizeny obrazy křížové cesty a několik soch, bylo instalováno i bezpečnostní zařízení. P. Karel Kroupa byl odvolán z vinořské farnosti náhle k 30. červnu 2000.

K 1. 7. téhož roku byl jmenován novým administrátorem P. Jan Kutáč. Byla dokončena generální oprava fary včetně fasád, 16. 9. byl uspořádán Den otevřených dveří a fara předána do plného užívání. Získala nový interier, bylo zavedeno plynové topení, modernizována sociální instalace, upraveny prostory pro ubytování atd. Byly vsazeny mříže do hlavního vchodu, do sakristie i do oken. Zhotovení zadal kanovník P. Karel Kroupa firmě uměleckého kováře p. Františka Lonského v Dřevčicích. Opraven byl také oltář sv. Josefa včetně pozlacení i slavnostního posvěcení. P. Jan Kutáč působil ve Vinoři do léta roku 2006.

Vinořtí farníci na návštěvě oslav sedmdesátin P. Jana Kutáce ve Vizovicích v roce 2012

Když P. Jan Kutáč odešel z vinořské farnosti do Vizovic, byla Vinoř dva roky bez kněze. Bylo to smutné období. Fara po generální opravě připomínala spíš zámek a také kostel byl celý nově opraven. O zajištění nedělních bohoslužeb se staraly Ludmila Obručová a Květa Matulová. Sestrám se to dařilo, i když s velkým vypětím. Krátký čas byla vinořská farnost přičleněna k farnosti hornopočernické, kde byl duchovním P. RNDr. Ladislav Souček.

Když se podařilo vyřešit záležitosti v litoměřické diecézi, byl novým duchovním vinořské farnosti jmenován P. Pavel Jančík. Ve Vinoři měl sloužit pět let, a potom se vrátit zpět do litoměřické diecéze. Ve Vinoři však působil sedm roků. Byla to šťastná léta pro farnost a vinořtí za ně srdečně děkují. Rovněž s Úřadem městské části byla spolu práce zcela bezproblémová – při vzájemném respektování svých povinností a odpovědnosti. P. Jančík navázal

ekumenickou spolupráci s Církví bratrskou v Horních Počernicích, což bylo rovněž velmi prospěšné pro navázání nových vztahů a vzájemné poznání. Byly prohloubeny další aktivity, které do farnosti přinesl již P. Jan Kutáč. Konala se každoroční Tříkrálová sbírka, k rozšíření poznání náboženských tradic si připomínala farnost na Zelený čtvrtek sederovou večeří na památku Poslední večeře Páně. Pravidelnou činností otce Pavla byla návštěva nemocných, pozornost, péče a radost z dětí při bohoslužbách, podpora charitativní činnosti. Byla provedena elektrifikace dvou zvonů (u třetího to z technických důvodů nebylo možné), vylepšeno rozhlasové zařízení v kostele, započato s generální opravou varhan atd.

P. Pavel měl mnoho životních zkušeností a dovedl je ve své pastorační práci dokonale využít. Bylo i dost problémů a nepochopení, ale i to dokázal zvládat. Přejeme jeho nástupci,

P. Pavel Jančík s představiteli MČ Praha-Vinoř a zvoníky kostela Povýšení sv. Kříže v létě 2015

otci Pavlu Budskému, aby se i jemu práce dařila a aby našel v naší farnosti osobní uspokojení a vrchol svého kněžského poslání.

Ve třech příspěvcích ve Vinořském farním zpravodaji jsem se pokusil přiblížit osudy vinořské farnosti a jejích farářů, kteří zde působili od roku 1667. Existují sice i informace již z r. 1339, avšak nejsou úplné a zcela potvrzené. Navíc poměry v té době byly povětšinou v náboženském životě neuspořádané a narušené husitskými bouřemi, které se nevyhnuly ani naší farnosti. Požádal jsem otce Pavla Jančíka, zda by nebylo vhodné zveřejnit v kostele jména duchovních, kteří farnost vedli, a určit jednu neděli, kdy by jich bylo vzpomenuáno a byla za ně obětována nedělní bohoslužba. Otec Pavel Jančík s návrhem souhlasil, ale realizovat jej se již nepodařilo.

František Filip

P. Pavel Budský s historickým obrazem kostela Povýšení sv. Kříže a Vinořského náměstí

Pořad bohoslužeb o Vánocích 2015

Kostel Povýšení sv. Kříže v Praze – Vinoři

Čtvrtek 24. 12. Štědrý den	13:00-16:00 16:00 24:00	Betlémské světlo v kostele Bohoslužba slova (jáhen A. Koláček) Půlnoční mše sv. (kardinál M. Vlk)
Pátek 25. 12. Narození Páně	8:30	Mše svatá
Sobota 26. 12. Svátek sv. Štěpána	8:30	Mše svatá
Neděle 27. 12. Svátek sv. Rodiny	8:30	Mše svatá, při ní obnova manželských slibů
Čtvrtek 31. 12. Památka sv. Silvestra	18:00	Děkovná mše svatá, poté přípitek na faře
Pátek 1. 1. 2016 Nový rok, svátek P. Marie	8:30	Novoroční mše svatá

Kaple sv. Anny v Praze – Satalicích

Čtvrtek 24. 12. Štědrý den	22:00	Bohoslužba slova (jáhen A. Koláček)
Pátek 25. 12., Narození Páně	17:00	Mše svatá
Neděle 27. 12., Svátek sv. Rodiny	17:00	Mše svatá
Pátek 1. 1., Nový rok, svátek P. Marie	17:00	Mše svatá

Betlémské světlo – rozpis služeb při hlídání kostela bude umístěn na bočním oltáři, prosíme dobrovolníky, aby se zapsali.

Jako každoročně se na Štědrý večer ve farním sále sejdou „osamělí“ ke **společné štědrovečerní večeři** a posezení. Abychom věděli, pro kolik lidí máme prostřít stůl, dovoluujeme si požádat zájemce, aby se do 15. prosince 2015 přihlásili u pana faráře nebo u pí. Jitky Beniškové.